

FOLIA
URALICA
DEBRECENIENSIA
12.

Debrecen
2005

FOLIA
URALICA
DEBRECENIENSIA

12.

DEBRECEN

2005

A DEBRECENI EGYETEM
FINNUGOR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉKÉNEK
KIADVÁNYAI

Szerkesztette:

Keresztes László
Maticsák Sándor
Dusnoki Gergely

Szerkesztőbizottság:

Csúcs Sándor (Budapest)
Riho Grünthal (Helsinki)
Lars-Gunnar Larsson (Uppsala)
Harri Mantila (Oulu)
Tõnu Seilenthal (Tartu)
Eberhard Winkler (Göttingen)

ISSN 0239-1953

Felelős kiadó: Nagy János
Technikai szerkesztő: Maticsák Sándor
Készült a Debreceni Egyetem Könyvtárának
sokszorosító üzemében.
Terjedelem: 12 (A/5) ív.

Sanakirjasta tulee keskikokoinen sanakirja, eli siinä on noin 40 000 hakusanaa. Sanakirjan käyttäjäjoukko tulee olemaan yhtä laaja ja heterogeeninen kuin suomea ja unkaria harrastavien, opiskelevien ja niitä työssään käyttävien joukko on ja tämä pyritään ottamaan huomioon hakusanoja valittaessa. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen sanalista on erittäin hyvä ja ajankohdainen, mutta siitä puuttuu esimerkiksi kielitieteen ja kirkollisen elämän termejä, joita suomi-unkari sanakirjassa kuitenkin on oltava. Toisaalta pois on jätetty listalla olevia vierassanoja, jotka ovat molemmissa kielissä samassa muodossa. Mukaan yritetään ottaa myös erikoisalojen termejä ja jonkin verran puhekielen ilmauksia, vaikka pääpaino on ilman muuta yleiskielen sanastolla.

SANNA LÄHDE

Tanszéki beszámoló a 2004–2005. tanévről

2005 nyarán Keresztes László professzor nyugdíjba vonult, a Finnugor Nyelvtudományi Tanszék vezetését Maticsák Sándor docens vette át. A tanszék állományához tartozik Dusnoki Gergely tanársegéd, Sanna Lähde finn lektor, Kirli Ausmees észt lektor és Christina Armutlieva finnugor lektor. A finn szakmódszertan oktatásáról és az iskolai gyakorlatról továbbra is Salamon Ágnes gondoskodik, a könyvtárosi teendőket Hoffmann Istvánné látja el. Tanszékünk PhD-hallgatója, Fábián Orsolya 2005 szeptember elsejétől a jyvaskyläi egyetem magyar lektoraként dolgozik.

A tanszéki nyelvészeti doktori alprogramban tavasszal került sor Rusvai Julianna munkahelyi vitájára, disszertációját (*Pápay József osztják hagyatéka*) néhány hónapon belül meg fogja védeni. A doktori iskola új nappali hallgatója Fodor György, a levelező doktorandusz hallgatók köre pedig (Dennica Peneva és Balogh Anita mellett) Balogh Judittal bővült.

Ebben a tanévben a tanszék – hasonlóan a korábbi évek gyakorlatához – több külföldi és hazai kollégát is fogadott. Maria Vilkuna (Helsinki) a finn mondattanról tartott előadássorozatot, Tuomo Lahdelma (Jyväskylä) finn irodalmi kérdésekről beszélt. Az egyetemünkön tett látogatás keretében Eberhard Winkler (Göttingen) felkereste tanszékünket is. A doktori programban tartott foglalkozást Csúcs Sándor (Piliscsaba–Budapest).

A tanév elején finn nyelv és irodalom szakra 9 (angol–finn 5, magyar–finn 3, német–finn 1), finnugor szakra pedig egy hallgatót vettünk fel. A tanév végén finn szakon négyen tettek államvizsgát (Reszler Gábor, Sárközi

Helga, Szegedi Anita, Váradi Ildikó – tanári képesítő vizsgával), egy hallgató pedig finnugor nyelvészetből diplomázott (Sárosi Andrea).

A tanszék oktatói és doktoranduszai több konferencián vettek részt. A 2005-ös év kiemelkedő eseménye a Joskar-Olában rendezett X. Nemzetközi Finnugor Kongresszus volt. Intézetünket öt fő képviselte; hárman (Keresztes László, Dusnoki Gergely és Fábíán Orsolya) a „Stiliztika és szemantika” szekcióban kaptak helyet, ők a kisebb finnugor nyelvek bibliafordításairól tartottak előadásokat (ezek írott változatai a FUD jelen kötetében kaptak helyet). A kongresszus nyolc szimpóziuma/kerekasztal-megbeszélése egyikét Hoffmann István és Maticsák Sándor szervezte, ennek keretében mutatták be az *Onomastica Uralica* névtani együttműködés legújabb kötetét (*Settlement Names in the Uralian Languages*, szerk. M. S.), ill. tartották meg vitaindító előadásait (Hoffmann István: *Результаты и планы периодики Onomastica Uralica*; Maticsák Sándor: *К этимологическому исследованию гидронимов – на мордовском материале*). – A kongresszuson Maticsák Sándort az International Committee of Fenno-Ugric Congresses (ICFUC) nemzetközi bizottságának tagjává választották.

2005 áprilisában Szegeden rendezték a Magyar nyelvtörténeti kutatósojk legújabb eredményei V. konferenciát, ezen Fodor György *Az időhatározók a mordvinban* c. elődással lépett fel.

A tanszék fiatal kutatói 2004 novemberében felolvasó ülést tartottak a Magyar Nyelvtudományi Társaság debreceni csoportjában (Christina Armutlieva: *Az inari és a kildini lapp egyházi terminológia etimológiai elemzése néhány bibliafordítás alapján*; Dusnoki Gergely: *Az északi lapp bibliafordítások betegségneveinek etimológiai vizsgálata*; Fábíán Orsolya: *A „kísértés” terminológiájának kérdései*).

A 2003 nyarán Hamburgban rendezett Erasmus-konferencia (*The National Awakening of Endangered Uralic Peoples*) anyaga az év folyamán megjelent, ebben Christina Armutlieva, Dusnoki Gergely, Fábíán Orsolya és Fodor György tanulmánya is helyet kapott; a kötet ismertetését ld. jelen számunkban.

Az Erasmus-együttműködés keretében Keresztes László a Padovai Egyetemen (*A mordvin nyelv rendszere*), Maticsák Sándor pedig a Jyväskyläi Egyetemen (*Suomi ja unkari sukukielinä*) látott el kététhetes vendégtanári feladatokat.

2005. augusztusában Keresztes László és Maticsák Sándor részt vett Magyarisztományi Társaság választmányának budapesti ülésén.

A tanév során megjelent a *Folia Uralica Debreceniensia* 11. száma.

MATICSÁK SÁNDOR